

Versie Januari 2013

JOHANNESKERK, EEN TUIN VAN VERWONDERING

BELEIDSPLAN 2013-2017

JOHANNESKERKGEMEENTE

Doopsgezinde, Remonstrantse en Vrijzinnig Protestantse Gemeente

Westsingel 30

3811 BB, Amersfoort

www.johanneskerk.nl

“JOHANNESKERK, EEN TUIN VAN VERWONDERING”.

“Hoe geven wij het weer”, zei hij, “het koninkrijk Gods? In welke gelijkenis vatten wij het? Het is als een mosterdzaadje, zoals dat in de aarde wordt gezaaid, zo klein als geen zaadje op aarde. Maar is het eenmaal gezaaid, dan schiet het op, en het wordt van alle tuinkruiden het grootste. En het krijgt takken- zo groot dat in zijn schaduw de vogelen des hemels vermogen te schuilen.”
Marcus 4:30-32, in de vertaling van Marie H. van der Zeyde.

Als een boom willen we zijn; wat zeg ik: als een tuin misschien. Een tuin met vele kleuren en vormen, er groeit veel, alles is ergens goed voor en weten we nu nog niet waarvoor, dan wel morgen. In de tuin moet ruimte zijn: bomen die schaduw geven, waar je onder kan zitteneen een struik waar de vogel veilig is voor de kat. Er zijn mensen die banken neerzetten en mensen die je uitnodigen erbij te komen zitten. Mensen die planten en mensen die snoeien. Soms weet je niet wat er gebeurt in die tuin: ineens is daar weer iets nieuws. En wat je geplant had, waar is het gebleven? Wat jammer..., maar kijk wat er wel is. Er is altijd iets te zien, verwondering, groei, dat blijft.

Inleiding

Het Beleidsplan 2008-2012 is een leidraad geweest bij het besturen van onze gemeente. We zijn nu een paar jaar verder. We hebben een nieuwe predikante gekregen. De maatschappij verandert. Er wordt op een nieuwe manier gecommuniceerd. Vluchtiger. Onder de crisis verdwijnen zekerheden. Om ons heen worden kerken gesloten. Kansen, uitdagingen? Moeten we anders kerk worden? Ook wij moeten hierover nadenken de komende tijd. De uitgezette lijnen houden we vast, wel proberen we eigentijdse accenten te leggen. Waarbij het duidelijk is dat we besluiten moeten nemen over zaken waar we nu nog geen idee van hebben. In dit Beleidsplan staan we stil bij waar we staan en kijken vooruit naar waar we de komende jaren voor willen staan. Het wil een houvast bieden bij het bepalen van onze koers.

Hoofdstuk 1. Tot op heden

1.1 Wij in de wereld

Onze gemeente bestaat uit mensen die aandacht hebben voor de wereld om hen heen en voor elkaar. We zien in onze samenleving vele ontwikkelingen die ons zorgen baren of juist hoop geven.

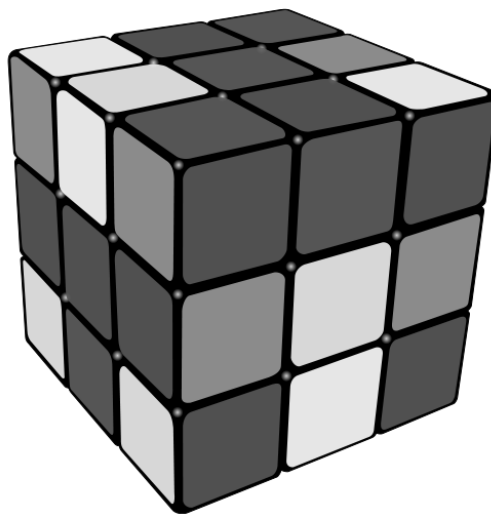
Uitdagingen voor onze gemeente:

- De ongelijke verdeling van kansen en welvaart in onze samenleving en wereldwijd vraagt solidariteit
- Samenleven in een multiculturele samenleving vraagt verdraagzaamheid
- De economische en financiële crisis die gevolgen heeft voor mensen uit alle lagen van de bevolking: dit vraagt nieuwe vormen van maatschappelijke ondersteuning
- De nadruk in de samenleving op rationaliteit en eigen verantwoordelijk laat mensen met wezenlijke levensvragen in de kou staan. Dit vraagt om een openheid om in gesprek te komen.
- Veranderingen tussen de generaties; een onzekere toekomst voor de jongeren, meer betrokkenheid en zorg van grootouders bij jonge gezinnen, zorg van jongere ouderen voor hoogbejaarde ouders. Dit vraagt om bezinning op wat dit betekent voor onze gemeente.

- De rol van religie krijgt mogelijk in het maatschappelijk debat weer wat meer ruimte; dit vraagt om een alerte houding van de kerken en ook van ons om zichtbaar en hoorbaar te zijn.
- Milieuvraagstukken en klimaatverandering dwingen ook ons om keuzes te maken en een voorbeeldfunctie te hebben.
- Moderne media waarvan het gebruik continu in ontwikkeling is, vraagt van ons de moeite om daar in mee te gaan en alle mogelijkheden voor goede communicatie en presentatie te benutten.

1.2 Wij in de gemeente

Op een beraadsdag van de kerkenraad ter voorbereiding van dit beleidsplan werd als beeld van de gemeente de kubus van Rubik voorgesteld.

De Kubus van Rubik geeft de onderlinge afhankelijkheid van de verdelingen in de gemeente aardig weer, maar verbeeldt meer aspecten. Er zijn vele groepen in onze gemeente die vorm en inhoud en kleur geven aan ons gemeente-zijn. Werkgroepen, commissies, kringen hebben alle hun eigen inbreng, maar ook samenstelling. Deze groepen (vlakken) bestaan uit gemeenteleden (blokjes). Er zijn -veel- mensen die meedraaien met meerdere vlakken (hoek-blokjes), er zijn mensen die deel uitmaken van twee groepen/vlakken (rand blokjes) en leden/vrienden die een rol vervullen (middenvlakjes). En die laatsten blijken soms de spil te vormen waar het hele vlak om draait. Gemeenteleden kunnen van rol/plaats veranderen in de loop van de tijd. Zo wordt onze plaats steeds weer bepaald door generatie, denominatie, voorkeur, belangstelling en beschikbaarheid. In de veelkeurige veranderlijkheid blijft het een kubus, onze structuren verbinden ons met elkaar tot een gemeenschap.

Met de komst van de nieuwe predikant zetten we als gemeente -met enige vertraging- onze ontwikkeling voort. Predikant, kerkenraad en gemeenteleden hebben elkaar nodig voor informatie en signalering op het pastorale vlak, voor inhoudelijke feedback en wederzijdse bezieling, en in het vruchtbaar bouwen aan de gemeente naar binnen en naar buiten. Met elkaar staan wij voor nieuwe initiatieven en we oriënteren ons daarbij op de behoeften in de gemeente en aan de urgentie die we ervaren vanuit de wereld, de samenleving en de kerk.

Tot nu toe hebben we ons ontwikkeld als een gemeente met de volgende -positieve- kenmerken:

- Veel intensieve en ondersteunende contacten tussen mensen onderling
- Een warme en hartelijke sfeer waarbij gasten goed worden ontvangen

- Diensten die behoorlijk worden bezocht
- De vrijheid van geloven, twifelen en zoeken, en dit in gemeenschap ervaren
- Gemeenteleden staan open voor vernieuwing en laten zich meenemen
- Er is enige aanwas van nieuwe belangstellenden
- Ons kerkgebouw wordt voor vele doeleinden gebruikt

Maar hiermee zijn we er niet. De kerkenraad ziet de volgende uitdagingen voor de toekomst:

- De kerk is er ten diepste niet voor zichzelf. Dat willen we serieus nemen door waar mogelijk actief te reageren op de ontwikkelingen in de samenleving (zie 1.1)
- Veel leden dragen actief bij aan ons gemeentelven. Hierbij is aandacht nodig voor erkenning en ontwikkeling van ieders kwaliteiten. Er moet realistisch worden omgegaan met beperkte beschikbaarheid. Meer mensen betrekken bij de activiteiten en een efficiënte organisatie vormen een permanente uitdaging.
- Onze gemeente veroudert sterk. Wij willen concreet nadenken over het aantrekken, begeleiden en vasthouden van jongere generaties. De individuele keuze voor een vrijzinnige gemeenschap als de onze ontstaat vaak pas later op de levensweg. We zullen ons daarom ook moeten richten op belangstellende vijftigplussers. Maar dat neemt niet weg dat de jongere generatie geen boodschap aan ons zou hebben en vice versa. Wij hopen dat jong volwassenen hun plaats innemen in onze gemeenschap, en willen daartoe actief op zoek gaan naar een gezamenlijke taal.
- Het feit dat we drie-in-een zijn vraagt om duidelijkheid over de eigen identiteit. We zijn niet gewoon de som der delen; we hebben gekozen om Johanneskerk te zijn: een gemeenschap, bestaande uit drie gemeentes met eigen historische en herkenbare wortels. De uitdaging is om uitnodigend en duidelijk te zijn voor nieuwkomers, zowel in de diensten als in onze publiciteit. Het vraagt ook om een goede ordening, een nieuw reglement is in voorbereiding. Tevens vraagt het alertheid om in verbinding te blijven met de drie moederkerken.
- Omgaan met bijbel, geloof en traditie vraagt om voeding en gesprek. In kringwerk willen wij het leren van en met elkaar stimuleren. Daarbij is ook de veranderende , zoekende spiritualiteit een aandachtspunt; voldoende ondersteuning hierbij is wenselijk.
- Kerkdienst en liturgie vragen om continuïteit en vernieuwing. Herkenbaarheid hoort er net zo bij als flexibiliteit en ingaan op actualiteit. Wij gebruiken vele bronnen maar sluiten aan bij de tradities van onze kerken. Het verschijnen van een nieuw liedboek voor de kerken zal zeker een uitdaging zijn.
- De uitdagingen van de wereld om ons heen vinden wij uiteraard terug in de eigen gemeenschap. Een uitdaging is om aanwezig te zijn op plaatsen in de samenleving waar het er toe doet. Wij verbinden ons naar vermogen met initiatieven op plaatselijk, nationaal en internationaal niveau en geven daar uitdrukking aan. Te denken valt aan collectiedoelen, ontmoetingsbijeenkomsten, deelname aan projecten. Dit gebeurt niet alleen vanuit de diaconie, maar ook op initiatief van individuele leden.

Hoofdstuk 2. Waar staan we voor?

2.1 Vrijzinnig geloven

Ieder leeft naar zijn eigen geloofsovertuiging, maar we zoeken toch naar een gemeenschappelijke noemer, ook in de communicatie naar buiten. In het Beleidsplan 2008 -2012 is dit goed geformuleerd; we nemen deze tekst hier over:

Vrijzinnig protestants geloven, wat betekent dat? Het wil zeggen , dat iedereen verantwoordelijk is voor zijn of haar eigen manier van geloven: geen kerkelijke autoriteit en zelfs geen

geloofsbelijdenis staan tussen onszelf en God in. De vorm waarin we gemeente zijn is niet in steen gehouwen; onze geloofstaal, onze liederen en onze activiteiten kunnen veranderen al naar gelang allerlei omstandigheden. Geloven, alleen en samen, mag vindingrijk zijn; we kunnen ongebaande paden inslaan, creatief omgaan met vormen en inhouden. De bijbel is en blijft daarbij wel de belangrijkste bron van ons gemeentelven. Ten aanzien van kerkdiensten kennen we geen strakke regels. We willen -met mate- variëren en zoeken naar wat ons in deze tijd op het spoor van de Eeuwige zet. Vrijzinnigen vinden het vaak moeilijk om aan anderen uit te leggen wat ze geloven. Een ander, een buitenstaander meenemen naar de kerk doen we niet gemakkelijk. Maar waarom zouden we dat wat voor onszelf goed is niet delen met anderen? We zien het als een uitdaging om met interesse en respect om te gaan met elkaars zoektocht naar wat ons te doen staat en wat ons gaande houdt, niet alleen binnen de gemeente met haar bronnen en tradities uit de verschillende moederkerken, maar ook van inspiratiebronnen daarbuiten. We menen dat deze omgang met elkaar ieder mentaal en spiritueel verrijkt en ons gezamenlijk als gemeente sterker maakt. Afzonderlijk en gezamenlijk hopen we te kunnen bijdragen aan een samenleving waarin niemand wordt buitengesloten; waar wordt gezocht naar vrede onder de mensen en waar de zorg voor natuur en milieu vanzelfsprekend is.

2.2 De Johanneskerk (Mission Statement)

Wij willen een gemeente zijn die, vanuit een bijbels geïnspireerd en divers beleefd geloof, bijdraagt aan een hartelijk, rechtvaardig en verdraagzaam leefklimaat in de gemeente, in onze eigen levens en in de samenleving. Wij willen een gemeente zijn die onze tradities erkent, maar daarnaast met durf eigentijdse geloofstaal en – praktijk ontwikkelt, weet toe te passen en kan doorgeven aan de generatie jongeren en aan nieuwe belangstellenden. Behulpzaam hierbij zijn de kern-kwaliteiten van de drie geloofsrichtingen:

- Het praktische werk aan vrede en gerechtigheid van de doopsgezinden
- Het vermogen van de remonstranten om telkens weer het debat aan te gaan en het belang van verdraagzaamheid te benadrukken
- Het vermogen tot relativeren van kerkelijke praktijken en de nadruk leggen op het verband tussen kerk en wereld van de vrijzinnig protestanten.

Wij willen waar mogelijk aansluiten bij activiteiten, jaarthema's en dergelijke die ons jaarlijks door onze moederkerken worden aangereikt. Wij profileren ons als Johanneskerk door een uitnodigende houding naar nieuwkomers, we hechten naast de rijkdom van het Woord ook aan hoogwaardige kerkmuziek en andere kunstuitingen. Geloven doen we individueel, maar niet alleen. De zondag biedt een kerkdienst, maar daarnaast ook een samenzijn waar onderlinge verbondenheid kans en vorm krijgt.

Hoofdstuk 3. Onze toekomst

3.1 Hoe zouden we het ons dromen? (zie ook 2.2)

De veelkleurige tuin is een bescheiden maar heldere pretentie : een plaats willen zijn voor de mensen van de aarde en voor de vogels van de hemel. Dit is geen direct bereikbaar doel, maar wel een richting die het gemeentelven bepaalt, en waarop wij kunnen worden aangesproken. Leven vanuit de toekomst. We willen ons verder ontwikkelen tot een herkenbare plaats voor ontmoeting , bezinning en inspiratie; een plaats die ook aantrekkelijk is voor mensen die aarzelend een –nieuw- geestelijk onderkomen zoeken. Moderne spiritualiteit verbindt zich niet makkelijk met gegroeide kerkelijke verbanden. Hier willen wij open en creatief mee omgaan. We willen werken aan uitstraling en herkenbaarheid, en we willen op zoek gaan naar potentiële reisgenoten op de spirituele weg. Creativiteit en durven denken buiten bestaande kaders zijn hierbij nodig.

3.2 Wat hebben we nodig?

Voor de toekomst moeten we proberen ons ledenaantal en onze financiële situatie te stabiliseren en kwalitatief goede dingen te blijven doen. De grootste investering moet komen van inbreng van leden/vrienden, menskracht is het meest kostbaar wat er is. De kerkenraad moet een goede bezetting hebben, en in staat zijn zowel beleid te maken op de korte termijn als de lange termijn.

We hechten er aan om goede professionals in dienst te hebben. Een academisch geschoolde predikant, een kerkmusicus en een jeugdwerker op minimaal HBO niveau.

Ons kerkgebouw heeft een plek in de binnenstad van Amersfoort. Het is nog onvoldoende bekend dat wij op deze plek zitten. Het gebouw moet markant en aantrekkelijk zijn, voor eigen gebruik en voor verhuur. Met name de buitenkant vraagt speciale aandacht. Duurzaamheid is een aandachtspunt bij het gebruik van de kerkruimtes.

Afronding

Het kan goed toeven zijn in de tuin van verwondering. Veel werkgroepen en gemeenteleden zijn bezig met schoffelen, harken en planten. Als de Hovenier -met hoofdletter- hierbij de leidende figuur is kunnen we vruchtbaar zijn. Vrucht dragen voor kerk en samenleving. Voor ieder is een plek in deze tuin, in zon of schaduw, en we kunnen uitnodigend zijn om mensen in deze tuin een plek te geven. Nieuwsgierig en vol verwondering kijken we er naar uit hoe onze tuin zich ontwikkelt, in het besef dat onze eigen bijdrage en inspanning onmisbaar is.

Plannen op korte termijn, 2013-2014

a) Werkgroep Liturgie

- behoud huidige verworvenheden
- meer actieve inbreng gemeenteleden, muziek, lezing, voorbeden, kunst etc., Voorbereiden door groep
- Meer gebruik van visuele ondersteuning door beamer in kerkzaal
- Bij bijzondere diensten een lid van de Werkgroep Liturgie als regisseur
- Aandacht voor introductie nieuwe Liedboek

b) Pastoraat/ contactleden

- Het ledenbestand actueel houden en digitaal toegankelijk maken.
- Ieder lid weet wie zijn/haar contactlid is en hoe die is te bereiken.
- Minimaal twee keer per jaar toerusting contactleden
- Signalering probleemgevallen en samenwerking tussen predikant, contactleden en diaconie optimaliseren
- Aandacht voor nieuwe leden; jaarlijks een ontvangst en introductie tijdens de dienst
- Groothuisbezoeken organiseren eens per twee jaar, dus in 2014
- Johannesmaaltijd voortzetten en onder aandacht blijven brengen
- Nieuwe vormen van onderlinge ondersteuning organiseren:
  - ad-hoc groepjes bij tijdelijke hulpvraag gemeenteleden
  - gemeenteleden aan elkaar koppelen binnen de buurt
- Organisatorische ondersteuning van predikant bij pastoraat

c) Leren en toerusten

- Er wordt een werkgroep ingesteld voor vorming en toerusting
- Aanbod organiseren naar behoefte van gemeente door alle geledingen heen
- Stappen zetten om *van en met elkaar* te leren te stimuleren
- Aanbod van o.a. thema-avonden op basis van jaarthema
- Zo mogelijk aansluiten bij aanbod van andere kerken in Amersfoort en Regio

d) Oecumene en samenwerking

Dit onderwerp vraagt speciale aandacht. Wat willen we en kunnen we? Wat moeten we met het oog op de toekomst?

- Samenwerking met Binnenstadskerken voortzetten
- Onderzoeken naar onze rol bij Raad van Kerken en Platform van Levensbeschouwing
- Onderhouden contacten met moederkerken

e) Jeugdwerk

Opgroeien in de Johanneskerk betekent dat je deel bent van de gemeenschap, de verhalen en feesten van de gemeenschap deelt, en geholpen wordt je weg daarin te vinden.

Door het vertrek van Angela Berben worden we gedwongen om uitgangspunten, wensen en plannen voor het jeugdwerk te herformuleren., om daarna tot aanstelling van een nieuwe kracht over te gaan. Hierbij zullen belanghebbenden worden betrokken.

f) Communicatie en PR

De kerkenraad wil grote prioriteit geven aan dit punt. We zoeken een expert die een programma kan opzetten met de volgende onderdelen:

- Goede presentatie in plaatselijke pers
- Vernieuwen en onderhouden website
- Gebruik van social media stimuleren
- Opnieuw opzetten Johannesmail en van een Forum

Daarnaast een werkgroep die bijzondere activiteiten organiseert, zoals

- Ontmoetingszondagen
- Toneel
- Thema-avonden

g) Kunst

De werkgroep kunst zal voortgaan op de ingeslagen weg.

- Voorstellen doen tot verfraaien kerkgebouw van binnen en van buiten
- Organiseren exposities
- Inbreng kunst in diverse vormen in de liturgie

h) Diaconie

De diaconie houdt vast aan haar uitgangspunten:

- Hulpverlening aan gemeenteleden in nood
- Hulpverlening aan andere hulpbehoevenden in onze samenleving, afgestemd met de diaconie van de PGA. Ondersteuning van Straatpastoraat en verstrekken van bonnen voor Passantenverblijf.
- Vaststellen van collectedoelen, verdeeld plaatselijk, nationaal en internationaal en zo mogelijk gericht op doelen van de moederkerken.

i) Duurzaamheid

De afgelopen jaren zijn initiatieven ontwikkeld om een Fairtrade gemeente te zijn. De kerkenraad ondersteunt dit, ook vanwege de voorbeeldfunctie die we willen hebben. We onderzoeken of het haalbaar is. We moeten Fairtrade producten gebruiken, hier expliciet in zijn en bijzondere activiteiten ontwikkelen om hierop de aandacht te vestigen.

Wat duurzaamheid betreft denken we aan de volgende mogelijkheden:

- We maken al gebruik van groene stroom; we kijken of het gebruik van groen gas mogelijk is
- We onderzoeken de mogelijkheden van zuinig energieverbruik bij aanschaf van de volgende verwarmingsketel
- We onderzoeken de mogelijkheden om groen te gaan bankieren.

Deze 'plannen op korte termijn' worden na een jaar geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. ***Ieder die een bijdrage wil leveren aan het realiseren van een van deze punten, zonder zich te willen binden als kerkenraadslid, is zeer welkom en wordt verzocht zich te melden bij de secretaris.***

Amersfoort, januari 2013

Namens de kerkenraad,

Tineke Boudestein, secretaris

acboudestein@hotmail.com